

7/34741
G.K. 24

T.C.
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
Dış Politika, Analiz ve Eşgüdüm Genel Müdürlüğü

Sayı : Z-72763276-610-31886892
Konu : Yazılı soru önergesi/ Sn. Ahmet
Ünal Çeviköz/ 7/34741

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 16.10.2020 tarihli ve 43452547-120.07-00000724460 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Sayın Ahmet Ünal Çeviköz'ün 7/34741 sayılı yazılı soru önergesinin yanıtı ilişikte sunulmaktadır.

Saygılarımla arz ederim.

Mevlüt ÇAVUŞOĞLU
Dışışleri Bakanı

Ek: 1

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN AHMET ÜNAL ÇEVİKÖZ'ÜN 7/34741 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE YANIT**

SORU

Dışışleri Bakanı Çavuşoğlu, 9 Eylül 2020 tarihinde gerçekleştirdiği Mali ziyaretinde, darbeci albayların kurduğu Halkın Geleceği için Ulusal Konsey (CNSP) ile masaya oturmuştur. Çavuşoğlu'nun Mali ziyareti Türkiye'nin Mısır ile ilişkilerinin yeniden sorgulanmasına neden olmuştur. Bu görüşme Türkiye'nin Doğu Akdeniz'de çıkarları gereği Mısır ile diplomatik ilişkilerin büyükelçilik düzeyine çıkarılması gerektiği yönündeki tavsiyelere rağmen Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarının Mısır yönetimini darbeci olarak gördüğu için görüşmeleri yalnızca istihbarat örgütleri arasında devam ettirdiği bir dönemde gerçekleştirmiştir. Bu bağlamda;

1. Doğu Akdeniz'de yaşanan gerilim ve diplomasi trafiği göz önünde bulundurulacak olursa Mali'ye ivedi bir şekilde ziyaret gerçekleştirilmesinin gerekçesi nedir?
2. Sudan'da askeri darbeye iktidara gelen ve darbe ile giden, savaş suçları ve insanlığa karşı suçlar işlediği iddiasıyla hakkında Uluslararası Ceza Mahkemesi (UCM) tarafından tutuklama kararı verilen Ömer El Beşir yönetimiyle de, liderler düzeyinde yakın bir ilişki söz konusu olmuştur. Dış politikada ulusal çıkarlar gereği masaya oturulabileceği göz önünde bulundurulacak olursa aynı tutumu Mısır ile masaya oturma konusunda göstermeme gerekçeniz nedir? Bu tutumunuz tutarsız değil midir?
3. Söz konusu darbelerle ilişkili liderlerin bazıları ile görüşüp bazıları ile görüşmeme nedeniniz nedir? Darbelere gerçekten karşı mısınız?
4. Bahse konu ülkelerin liderlerine karşı tutumunuz iktidarınızın ideolojisinden mi kaynaklanmaktadır?
5. AKP iktidarının bir diğer ikircikli tutumu da Birleşmiş Milletler'in tanıdığı ülkelerle ilişkilerde kendini göstermektedir. Libya'da BM'nin tanıdığı Ulusal Mutabakat Hükümeti ile iyi ilişkiler geliştirerek meşru hükümet olarak tanıyorken Suriye'de BM tarafından tanınan hükümeti meşru olarak görmemenizin gerekçesi nedir?

YANIT

Tarihi ve kültürel bağlarımızın bulunduğu dost ve kardeş Mali'de anayasal düzenin yeniden tesisi ve sivil yönetime geçiş sürecinin biran evvel gerçekleştirilmesini teşvik etmek üzere, uluslararası toplum ve komşu ülkelerin de destek talebine binaen, bu ülkeyi ziyaret ettim. Söz konusu ziyaret sırasında Birleşmiş Milletler (BM) ve Afrika Birliği (AfB) de dâhil olmak üzere tüm taraflarla temas ederek, geçiş sürecinin kısa tutulması ve idarenin bir an evvel sivil yönetime devrinin sağlanması mesajını verdik. Çabalarımızın faydalı olduğu ve somut sonuçlar sağladığı BM, ECOWAS ve AfB tarafından da teyit edildi. Nitekim ülkemizin ve uluslararası toplumun teşvikiyle, eski Savunma Bakanı Bah N'Daw 21 Eylül'de geçiş sürecinin Cumhurbaşkanı, eski Dışışleri Bakanı Moctar Ouane ise 27 Eylül'de Başbakan olarak atandı.

Türkiye'nin darbelere karşı tutumu nettir. Mali'deki darbeye ilişkin Bakanlığımca yapılan açıklamada da bu tutumumuz açık şekilde ortaya konulmuştur. Bu ülkeye yaptığım ziyaretin amacı, dost ve kardeş Mali'de iç

T.C.
DIŞIŞLERİ BAKANLIĞI
(Z-72763276-610-31886892 sayılı yazının ekidir)

barıő, güven ve istikrar ortamının kan dökülmeden süratle yeniden tesis edilmesi ve anayasal düzene bir an önce geri dönülmesinin teővikinin sağlanması olmuőtur.

Mısır bağlamında ise ülkemiz, iki ülke halkları arasındaki ilişkilerin bu ülkeyle siyasi plandaki sorunlardan olumsuz etkilenmemesi için özellikle çaba göstermektedir. Mısır yönetiminden beklentimiz, Türkiye karşı bölgesel hamlelere destek vermek yerine, Mısır halkının beklentilerine odaklanmasıdır.

Sudan ile iliőkilerimiz ise kökleri Osmanlı İmparatorluğu dönemine kadar uzanan bir maziye dayanmaktadır. Afrika’da önemli bir ortak olarak gördüğümüz Sudan ile iliőkilerimizi her alanda geliőtirmek tabiatıyla önemli bir hedefimizdir. Aynı anlayıőla, ülkede askerler ile sivillerin ortaklığında tesis edilen geçiő dönemi idaresiyle de yakın çalıőarak, iki ülke arasındaki iliőkileri geliőtirmek için gayretlerimizi sürdürmekte ve geçiő sürecine destek vermekteyiz. Bu kapsamda, söz konusu sürece yasal zemin hazırlayan Anayasal Bildirge’nin 17 Ağustos 2019 tarihinde düzenlenen imza törenine, ayrıca 25 Haziran 2020 tarihinde yapılan Sudan Ortaklık Konferansı’na katıldım.

Diğer yandan, kendi halkına karşı kimyasal silah kullanımı da dâhil olmak üzere, her türlü zulmü uygulamakta beis görmeyen ve yüzbinlerce Suriyeli’nin hayatına mal olan mevcut ihtilafın müsebbibi ve sorumlusu olan Suriye rejimi, hem Suriye halkı hem de uluslararası toplumun ezici çoğunluğu nezdinde meőruiyetini yitirmiőtir.